

NAN GOU LAFLORID
PI BON PRATIK JESYON
POU PWOTEKSYON RESOUS DLO SELON
ENDISTRI VÈT YO

ENDISTRI VÈT PI BON PRATIK JESYON (GI-BMP)

MODIL 3: GAZON AK JADEN

8/2014

OBJEKTIF FÒMASYON AN

Nan fen modil sa a, ou pral kapab:

1. Esplike kijan gazon diminye efè iben polisyon a sous divès.
2. Dekri kat zèb gazon ki pi popilè yo itilize nan Laflorid.
3. Esplike kijan estrès nan anviwònman an ka afekte sante plant yo ak kijan pou jere yo.
4. Dekri kat pi bon pratik ak jesyon nan jaden pou pwoteje resous dlo.

PI BON PRATIK JESYON GAZON

 BENEFIS NAN YON GAZON FONKSYONÈL

Gazon an sante:

- Ralanti dlo lapli pou yo pa ale nan kò dlo
- Filtre ak retire kontaminan
- Diminye lavaj
- Diminye ewozyon
- Pwoteje dlo anba tè

 GAZON SENTOGISTEN

Avantaj

- Bon tolerans lonbraj (sa depan)
- Bon tolerans sèl (zòn kotyè yo, dlo resikle)
- Toleran anpil lajè ran pH tè
- Kreye Gazon byen vit
- Grandi anba anpil kondisyon

BMP Pj bon wotè Tay (pous)
Sa ki depann de kòltiva: 3.5 – 4.0
Kòltiva tinen: 2.0 – 2.5

 GAZON SENTOGISTEN

Dezavantaj

- Ka mande pou dlo siplemantè
- Ti kras tolerans pou kraze
- Fè twòp pay
- Pou pifò kòltiva, pinèz chench yo difisil pou kontwole
- Mank èbisid pou kontwòl zèb rajè

 ZOYSYA JAPONIKA
FÈY KALITE KORYAS

Avantaj

- Yo kapab konsève ak mwens nitwojèn pase Sentogisten
- Abitid kwasans pwès
- Wotè koupaj tou ba
- Tondèz to won
- Tolerans lonbraj modere
- Pi vit etablisman pase kalite ki deja disponib

BMP Pi bon wotè Tay (pous)
Sa ki depann de kòltiva: 1.5 – 2.5
'Anperè': 2 – 2.5

 ZOYSYA JAPONIKA
FÈY KALITE KORYAS

Dezavantaj

- Mandé kondisyon dlo menm jan ak gazon Sentogisten
- Lachas ravèt vèmin yo
- Sansib a gwo plak
- Yo fè pay

 GAZON BAYA

Avantaj

- Bon kapasite pou siviv sechrès
- Reprann kwasans vèt lè yo wouze yo
- Bese kondisyon fètilite / antretyen
- Toleran nan Sab, tè arid
- Etablisman: Grenn pepinyè, Gazon

BMP Pi bon wotè Tay (pous)
3.0 – 4.0

 GAZON BAYA

Dezavantaj

- Prodwi anpil zèb pandan ete
- Abitid kwasans lib ankouraje konpetisyon raje
- Sansib a krikèt mòl
- Tij koryas yo ka manje dan tondez la
- Li pa ka sipòte ekrazman

 GAZON SANTIPÈD

Avantaj

- Kondisyon ba fètilite ak dlo
- Grandi byen nan tè asid / tè arid
- Mwens ensèk ak pwoblèm maladi
- Grandi tou dousman lè yo pi wo pase rasin tè (stolon)
- Siviv sechrès pandan y'ap andòmi kò yo

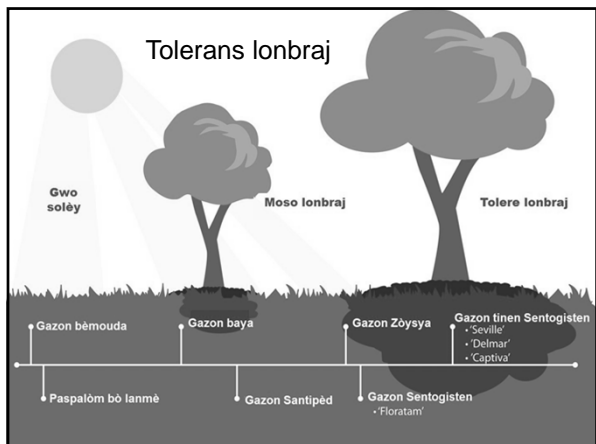
BMP Pi bon wotè Tay (pous) : 1.5 - 2.5

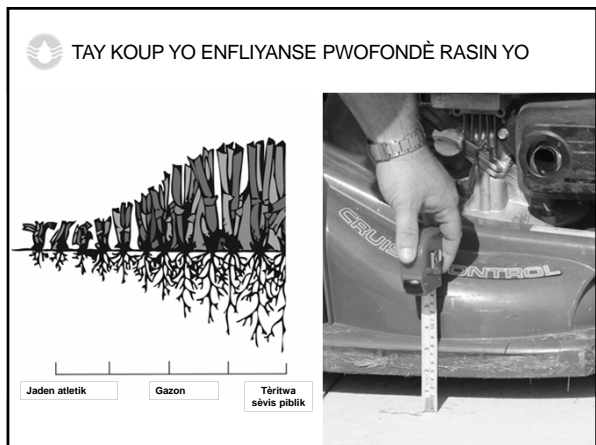
 GAZON SANTIPÈD

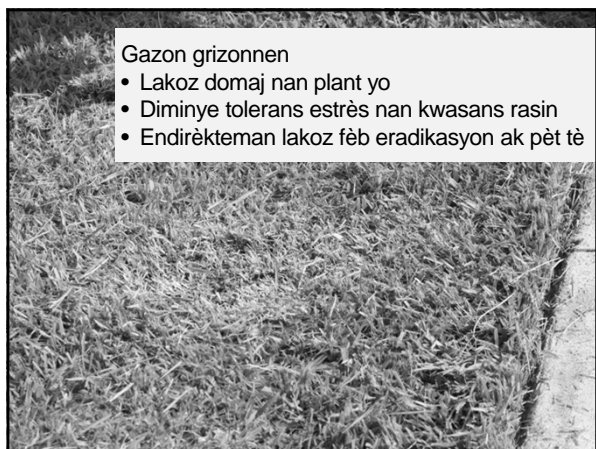
Dezavantaj

- Sansib a nematod ak ti ensèk ki rele "pèl tè"
- Natirèlman gen koulè jòn pal - vèt
- Li pa pèfòme byen nan tè asis ak sale
- Gen tandans pou gazon Santipèd an bès (TAR)
- Pa sipòte presyon

PRATIK KILTIRÈL KOUPAJ GAZON

- Ranmase wòch, ti baton, ak lòt debri anvan nou koupe pou evite domaj nan tondèz/mawè a oswa blesi.
- Sekle nan wotè pi wo ki rekòmande pou espès la.
- Pa retire plis pase 1/3 nan lam la fèy yo nan yon sèl pase.
- Kite ti tay yo.

Wotè gazon ki rekòmande selon IFAS

Espès	Wotè Rekòmande
Gazon Santoglisten	3 1/2" - 4"
Baya	3" - 4"
Zòysya	2" - 2 1/2"
Santipéd	1 1/2" - 2"
Bèmbouda	3/4" - 1 1/2"

PRATIK KILTIRÈL KOUPAJ GAZON

- Kenbe dan tondèz yo byen file!
- Pa koupe gazon pandan yo mouye
- Soufle/retire ti pay ak zèb nan tondèz yo pou chak jaden
- Sèvi ak ekipman pwoteksyon Sekirite

Tèt lam fèy gazon yo chire akòz vye dan grizonnen ki nan mawè yo

BMP Koupe gazon: Pa janm kite pay sou sifas enpèmeyab

 KONSEKANS DIRÈK SOU ANVIWÒNMAN AN PRATIK KILTIRÈL KI PA BON

Twòp dechaj eleman nitritif ka fè bèt akwatik yo anpil mal:

- Nivo oksijèn yo vin pi ba
- Lamèl Soulye
- Dezòd nan chèn alimantè
- Ogmante kantite labou
- Bloke limyè solèy la

 KONSEKANS DIRÈK SOU ANVIWÒNMAN AN PRATIK KILTIRÈL KI PA BON

Rediksyon kouvèti vejetatif lakoz:

- Ewozyon ak rasanbleman sediman
- Pi Plis ensèk nwizib
- Gaspiyaj dlo ak eleman nitritif
- Redwi kalite dlo

 VIDEYO BMPS SOU KOUPE GAZON

Koupe gazon yo pi wo nan zòn lonbraj yo pou anpeche yo vin twò fen.

 SIMONTE LONBRAJ

- Pèmèt plis limyè
- Sèvi ak kouvèti tè ki tolere lonbraj oswa kabann pay
- Redwi trafik
- Redwi irigasyon
- Redwi nitwojèn

 PLIS ENFÒMASYON

Nou rive nan bout seksyon sou kiltivasyon gazon ak espès yo

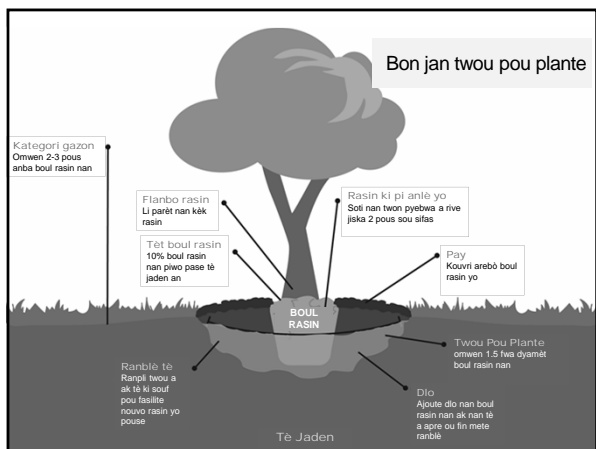
<http://hort.ifas.ufl.edu/yourfloridalawn>

KRITÈ POU CHWAZI PLANT:
PLANT KÒRÈK, NAN ZÒN KÒRÈK

Toudepann sou karakteristik zòn kote plant lan pral plante a:

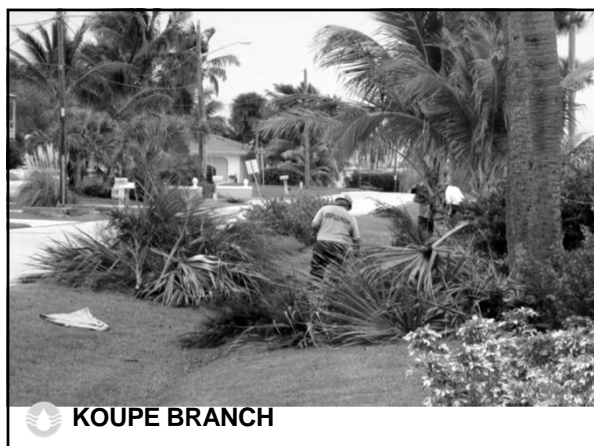
- Teksti tè a
- pH tè a
- Antretyen
- Espas pou plant ki fin grandi yo
- Presyon ensèk nwizib ak estrès anviwònantal
- Rezèv dlo

BON – Kite yon kolye lè w'ap retire yon branch pye bwa.

BMP

Pa bon – Koupe twò raz!

JWENN SOLEY **KOKOBE/PA TWÒ DEVOLE**

BMP

Jaden touf bwa chèch yo ta dwe:

- Koupe pi laj nan pati anba pase tèt la
- Koupe pou nouvo kwasans

Avan w debranche **Bebranchman ki bon** **Debranche twòp**

Efè lè nou koupe fèy palmis yo twòp:

- Kwasans vin diminye
- Pi sansib pou ensèk nwizib & maladi

BMP

 PLIS ENFÒMASYON

EDIS Cir. 853 koupe pyebwa jaden ak touf yo
<http://hort.ifas.ufl.edu/woody/pruning>

 PALETIVYE YO
 Lwa 1996 sou rediksyon ak Konsèvasyon mangròv/paletivye yo di:

- Gen yon diferans ki genyen ant rediksyon ak modifye
- Wotè yo dwe 6 pye pi wo pase kouch la
- Nou dwe itilize yon tondez espesyal pou paletivye (nan kèk kondisyon)
- Mangròv ki mouri yo pwoteje menm jan ak pye bwa k ap viv
- Kontakte biwo FDEP ki nan zòn ou a pou plis enfòmasyon

 REVIZYON

1. Esplike kijan gazon diminye efè polisyon a sous divès.
2. Esplike kijan estrès nan anviwònman an afekte sante gazon an ak kijan li kapab jere.
3. Dekri kat zèb gazon komen (ki popilè) yo itilize nan Laflorid.
4. Dekri kat Pi Bon Pratik Jesyon jaden pou pwoteje resous dlo.

Pwogram sa a finanse an pati pa FDEP ak Seksyon 319 Pwogram Jesyon Sibvansyon A Sous Divès ki soti nan Ajans pou pwoteksyon Anviwònman peyi Lèzetazini.

MÈSI!